

Міністерство освіти і науки України
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
І.В.Тунько
«18» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ»

для студентів

Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність
Освітнього рівня першого (бакалаврського)

Вінниця – 2020 рік

Робоча програма навчальної дисципліни Організація зовнішньої торгівлі для студентів спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 2020 р., 14 с.

Розробник:

Паламаренко Я.В. к.е.н., ст. викл. кафедри економіки

Викладач:

Паламаренко Я.В. к.е.н., ст. викл. кафедри економіки
Фуштей Л.Л. асистент кафедри економіки

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри економіки

Протокол від 25 серпня 2020 року № 1

В.о. завідувача кафедри _____ Хаєцька О.П.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні навчально-методичної комісії факультету економіки та підприємництва

Протокол від “25” серпня 2020 року № 1

Голова комісії факультету _____ О.В. Левчук

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні науково-методичної комісії університету

Протокол від “26” серпня 2020 року № 1

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 <u>Управління та адміністрування</u> Напрямок підготовки <u>076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</u> Освітнього рівня <u>першого (бакалаврського)</u>	Нормативна		
Загальна кількість годин – 90		Рік підготовки: 4-й	Рік підготовки: 2-й	
		Семестр: 7-й	Семестр: 3-й	
		Лекції – 16 год.	Лекції – 2 год.	
		Практичні (семінарські) – 14 год.	Практичні (семінарські) – 4 год.	
		Самостійна робота – 60 год.	Самостійна робота – 84 год.	
		Індивідуальні завдання		
		Вид контролю: іспит		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –				

2. МЕТА ТА ЗАДАЧІ ДИСЦИПЛІНИ, ЇЇ МІСЦЕ І ЗНАЧЕННЯ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Раціональна організація, організаційні відносини, активні дії організуючої спрямованості виступають нині вагомим чинником ефективного функціонування торгівлі як системи. Тому засвоєння глибинних теоретичних засад організації зовнішньої торгівлі і вивчення узагальненого вітчизняного і зарубіжного практичного досвіду стає гострою необхідністю для майбутніх фахівців торгівельної сфери.

Освітня компонента «Організація зовнішньої торгівлі» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентності – полягає у формуванні знань та навиків студента щодо питань організації та регулювання міжнародної торгівлі, включаючи сучасні механізми укладання міжнародних контрактів купівлі-продажу, а також довести основні теоретичні положення сучасної економіки до оволодіння студентами економічних спеціальностей; надати допомогу в започаткуванні у студентів навичок та вмінні використовувати теоретичний інструментарій в дослідженні економічної поведінки господарювання.

Мета викладання навчальної дисципліни – формування системи теоретичних і практичних знань і компетентностей щодо використання закономірності функціонування та розвитку сучасної системи зовнішньої торгівлі з урахуванням специфіки країн з транзитивною економікою, насамперед України, здатність проявляти ініціативу у прийнятті підприємницьких рішень, здатність описувати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних та прикладних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.

Задачі вивчення дисципліни – теоретична та практична підготовка, самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення, використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральні компетентності – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

- ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
 - ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.
- фахові компетентності:*
- СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.
 - СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.
 - СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.
 - СК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.
 - СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.

Предметом дисципліни є: закономірності функціонування та розвитку сучасної системи зовнішньої торгівлі з урахуванням специфіки країн з транзитивною економікою, насамперед України.

Об'єктом вивчення є потоки товарів і послуг та пов'язані з ними відносини в галузі зовнішньої торгівлі.

В основу викладання курсу покладено теорії, розроблені видатними вітчизняними та зарубіжними вченими в галузі зовнішньої торгівлі, валютного обміну та валютних курсів, фінансового ринку, фінансового менеджменту тощо.

Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Організація зовнішньої торгівлі» належить до обов'язкових компонент. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: організаційну систему зовнішньої торгівлі; правові аспекти зовнішньої торгівлі; економічний інструментарій у зовнішній торгівлі; техніку та правила здійснення зовнішньоторговельних операцій, їх методологію та систему обчислення відповідних показників; нормативні документи, які регулюють зовнішньоекономічну діяльність підприємства; зміст та особливості планування, організації та проведення зовнішньоторговельних операцій в Україні тощо.

Пререквізити і постреквізити навчальної програми

Організація зовнішньої торгівлі належить до навчальної дисциплін обов'язкової компоненти, освітній компонент циклу професійної та практичної підготовки;

- при вивченні даної дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Мікроекономіка», «Макроекономіка».
- основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Міжнародні економічні відносини».

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Атестація 1. Зовнішня торгівля: економічна сутність та теорії розвитку

1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки.
2. Рівні організаційного управління зовнішньоекономічною діяльністю.
3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
4. Місце та роль підприємства у зовнішньоекономічній діяльності країни.

Атестація 2. Організаційні аспекти зовнішньої торгівлі

5. Основні моделі зовнішньоекономічної діяльності підприємств.
6. Митне оформлення експортних та імпортних операцій.
7. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності.
8. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Результатом вивчення дисципліни є набуття студентами таких програмних компетенцій:

- РН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.
- РН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
- РН 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.
- РН 5. Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.
- РН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.
- РН 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.
- РН 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.
- РН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.
- РН 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.
- РН 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.
- РН 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.
- РН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

– РН 19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

– РН 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
2	3	4	5	6	7		9	10	11	12	13	
Атестація 1												
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки		2	2			8						10
Тема 2. Рівні організаційного управління зовнішньоекономічною діяльністю		2	2			8						10
Тема 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні		2	1			6	2	2				12
Тема 4. Місце та роль підприємства у зовнішньоекономічній діяльності країни		2	2			8						10
Разом частиною 1		8	7			30	2	2				42
Атестація 2												
Тема 5. Основні моделі зовнішньоекономічної діяльності підприємств		2	2			6		2				10
Тема 6. Митне оформлення експортних та імпорتنих операцій		2	2			8						10
Тема 7. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності		2	1			8						10
Тема 8. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні		2	2			8						12
Разом частиною 2		8	7			30		2				42
Всього	90	16	14			60	2	4				84

6. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.н.	з.ф.н.
1	Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	2	
2	Тема 2. Рівні організаційного управління зовнішньоекономічною діяльністю	2	
3	Тема 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2	2
4	Тема 4. Місце та роль підприємства у зовнішньоекономічній діяльності країни	2	
5	Тема 5. Основні моделі зовнішньоекономічної діяльності підприємств	2	
6	Тема 6. Митне оформлення експортних та імпорتنих операцій	2	
7	Тема 7. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності	2	
8	Тема 8. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2	
Разом		16	2

7. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.н.	з.ф.н.
1	Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	2	
2	Тема 2. Рівні організаційного управління зовнішньоекономічною діяльністю	2	
3	Тема 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	1	2
4	Тема 4. Місце та роль підприємства у зовнішньоекономічній діяльності країни	2	
5	Тема 5. Основні моделі зовнішньоекономічної діяльності підприємств	2	2
6	Тема 6. Митне оформлення експортних та імпорتنих операцій	2	
7	Тема 7. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності	1	
8	Тема 8. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	2	
Разом		14	4

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача. Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам:

1. Вивчення лекційного матеріалу.
2. Робота з вивчення рекомендованої літератури.
3. Вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни.
4. Підготовка до практичних занять, дискусій, роботи в малих групах, тестування.
5. Контрольна перевірка кожним студентом особистих знань за запитаннями для самоконтролю.
6. Презентація індивідуального завдання зі створення моделі існуючого бізнес-процесу підприємства та її вдосконалення.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		д.ф.н.	з.ф.н.
1	Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	8	10
2	Тема 2. Рівні організаційного управління зовнішньоекономічною діяльністю	8	10
3	Тема 3. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	6	12
4	Тема 4. Місце та роль підприємства у зовнішньоекономічній діяльності країни	8	10
5	Тема 5. Основні моделі зовнішньоекономічної діяльності підприємств	6	10
6	Тема 6. Митне оформлення експортних та імпорتنих операцій	8	10
7	Тема 7. Транспортне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності	8	10
8	Тема 8. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	8	12
Разом		60	84

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- заліки;
- стандартизовані тести;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних і групових завдань.

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів: поточний контроль – загальна відповідність заявленим компетентностям за результатами лабораторних занять – 60 балів (усний контроль: опитування, бесіди, доповіді, повідомлення на задану тему та ін., індивідуальні завдання, розв'язування задач та ін.); рубіжний контроль (колоквіум у формі тестування) – 10 балів; підсумковий контроль, (екзамен в усній або тестовій формі) – 30 балів. Разом: 100 балів. Якщо здобувач протягом семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він до заліку не допускається. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками поточного та рубіжного контролів є виконання студентом підсумкової контрольної роботи (колоквіуму).

Визнання результатів набутих у неформальній/інформальній освіті здійснюються до початку семестру, у якому згідно з навчальним планом передбачено опанування освітнього компонента.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Атестація 1				Атестація 2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	
12	12	12	14	12	14	12	12	100

12. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- опитування;
- захист тем;
- тестування;
- перевірка конспектів; реферативні повідомлення;
- модульна контрольна робота.

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Організація зовнішньої діяльності» включає:

1. Комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни.
2. Методичні вказівки щодо самостійної підготовки та проведення практичних занять з дисципліни «Організація зовнішньої діяльності» для студентів денної та заочної форми навчання напряму підготовки 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Вінниця: ВНАУ. 2020. 46 с.
3. Опорний конспект лекцій на електронному носії.
4. Слайдові презентації курсу «Організація зовнішньої діяльності» (лекційні та практичні заняття) в програмі «Microsoft PowerPoint».
5. Друкований роздатковий матеріал.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Козак Ю.Г., Sporek T, Molendowski E, та інш. Міжнародна торгівля: підручник. Видання 5-те, перероб. та доп. Київ-Катовіце-Краків: Центр учбової літератури, 2015. 272 с.
2. Козак Ю.Г., Логвінова Н.С., Барановська М.І. Міжнародна торгівля: підруч. для студ. вищ. навч. закл. К.: Центр учбової літератури, 2010 441 с.
3. Козака Ю.Г., Логвинової Н.С., Ковалевського В.В. Міжнародні фінанси: Навч. Посібник. Київ: ЦУЛ, 2007. 640 с.
4. Бровков С.М, Руденко Л.В. Валютно-фінансові механізми в міжнародному бізнесі: світовий досвід та українська практика. К.: ТОВ. Агентство «Україна», 2001. 380 с.
5. Пуригіна О.Г. Міжнародні економічні конфлікти: Навч. посіб. К.: Центручбової літератури, 2008. 280 с.
6. Рогач О. Міжнародні інвестиції: теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій. Підручник. К.: Либідь, 2005. 720 с.
7. Рокоча В.В. Міжнародна торговельна діяльність: підручник. К.: ВНЗ Університет економіки та права КРОК, 2018. 698.

Додаткова література

1. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник. 5-те вид., перероб. та допов. ; Університет ДФС України. Ірпінь, 2019. 410 с.
2. Ковальчук С.Я., Григоращ М.В. Особливості експортних операцій в межах дії Зони вільної торгівлі. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 9. С. 67-71.
3. Козака Ю.Г., Логвінової Н.С. Основи міжнародної торгівлі: Навчальний посібник. Київ: ЦНЛ, 2005. 656 с.
4. Паламаренко Я.В. Концептуальні засади формування стратегії інноваційного розвитку підприємств АПК України. *Інфраструктура ринку*. 2019. № 29. С. 91-100.
5. Прямухіна Н.В., Салькова І.Ю. Особливості формування міжрегіонального економічного простору в Україні: можливості та перешкоди *Економіка. Фінанси. Менеджмент*. 2018. №11 (39). С. 7-16.
6. Хаєцька О.П. Особливості економічного зростання в Україні та світі. *Ефективна економіка*. 2019. № 10. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/>
7. Офіційний сайт фахового журналу *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. URL: efm.vsau.org

Інформаційні ресурси

1. Презентації лекційного курсу «Організація зовнішньої торгівлі» (персональний кабінет викладача)
2. Тестові завдання з курсу (внутрішній сайт ВНАУ)
3. Методичні розробки (внутрішній сайт ВНАУ).
4. Законодавча база Верховної Ради України. URL: <http://zakonO.rada.gov.ua/>.
5. Міністерство освіти і науки України. URL: <http://mon.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. URL: www.me.gov.ua
9. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: www.rada.gov.ua